

Til lovforslag nr. L 93. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 25. maj 1999*)

Forslag

til

Lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner

Formål

§ 1. Denne lov har til formål at sikre, at forskningsresultater frembragt ved hjælp af offentlige midler nyttiggøres for det danske samfund ved erhvervsmæssig udnyttelse.

Lovens anvendelsesområde

§ 2. Loven gælder for opfindelser, der er gjort af en arbejdstager som led i arbejdet ved en institution som nævnt i § 6.

§ 3. Ved opfindelse forstås i denne lov en opfindelse eller frembringelse, der vil kunne patenteres efter patentloven eller registreres som brugsmodelefter brugsmodeleffen.

§ 4. Ved arbejdstager forstås i denne lov enhver, der er ansat ved en institution som nævnt i § 6.

§ 5. Ved en arbejdstagers arbejde forstås i denne lov alle aktiviteter udført som led i ansættelsesforholdet.

§ 6. Ved institution forstås i denne lov det universitet under Forskningsministeriet, den sektorforskningsinstitution, det offentlige sygehus eller den sundhedsvidenskabelige forskningsinstitution under amtskommunerne eller Hovedstadens Sygehusfællesskab, hvor den pågældende arbejdstager er ansat.

Fordeling af retten til opfindelser

§ 7. Retten til opfindelser, der er gjort af en arbejdstager ved en institution, tilkommer arbejds-

tageren med de begrænsninger, der følger af denne lov.

§ 8. Institutionen har, hvor en arbejdstager som led i arbejdet har gjort en opfindelse, krav på at få de til opfindelsen knyttede rettigheder overdraget til sig.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder også, hvis opfindelsen er gjort i forening af flere arbejdstagere ansat ved institutionen.

Stk. 3. Indgår en arbejdstager i et samarbejde, som involverer arbejdstagere fra flere institutioner, træffer institutionerne aftale om, hvordan deres rettigheder efter denne lov skal fordeles.

§ 9. Ved projekter, der gennemføres i samarbejde med eller helt eller delvis finansieres af en part, der ikke er omfattet af loven, kan institutionen på egne og arbejdstagerens vegne ved forudgående aftale med den pågældende part helt eller delvis afstå retten til de opfindelser, der fremkommer ved projektet.

Underretning og vurdering

§ 10. Har en arbejdstager som led i arbejdet gjort en opfindelse, skal vedkommende uden ugrundet ophold skriftligt underrette institutionen herom. Arbejdstageren har i den forbindelse pligt til at give institutionen alle nødvendige oplysninger efter institutionens bestemmelse.

Stk. 2. Institutionen kan fastsætte nærmere regler for, hvorledes underretningen efter stk. 1 skal finde sted. Institutionen kan fastsætte, at underretningspligten efter stk. 1 ikke skal gælde inden for områder, hvor der erfaringsmæssigt ikke gøres opfindelser.

Stk. 3. Arbejdstageren må ikke offentliggøre eller disponere over en opfindelse, før institutionen skriftligt har bekræftet modtagelsen af den i stk. 1 nævnte underretning. Institutionen har pligt til at sende bekræftelsen hurtigst muligt.

§ 11. Institutionen skal inden for 2 måneder fra underretningen efter § 10, stk. 1, få foretaget en vurdering af muligheden for at udnytte opfindelsen erhvervsmæssigt og for at beskytte de til opfindelsen knyttede rettigheder og drøfte med arbejdstageren, hvorledes rettighederne til opfindelsen kan udnyttes erhvervsmæssigt.

Stk. 2. Institutionen kan samtidig med sin bekræftelse efter § 10, stk. 3, pålægge arbejdstageren ikke at offentliggøre eller disponere over en opfindelse i op til 2 måneder fra modtagelsen af underretningen efter § 10, stk. 1.

Stk. 3. Efter aftale med arbejdstageren kan fristerne efter stk. 1 og 2 forlænges.

Stk. 4. Institutionen skal inden for den i stk. 1 angivne frist eller den aftalte frist efter stk. 3 træffe afgørelse om krav om overdragelse af retten efter § 8, eller om arbejdstageren bevarer retten efter § 7 mod vederlag efter § 12, stk. 2.

Stk. 5. Hvis institutionen ikke inden for den angivne frist i stk. 1 eller den aftalte frist efter stk. 3 har meddelt sin afgørelse efter stk. 4 til arbejdstageren, har denne alle rettigheder til opfindelsen.

Stk. 6. Har institutionen fået de rettigheder, der knytter sig til en opfindelse, overdraget til sig med henblik på erhvervsmæssig nyttiggørelse, jf. § 8, har institutionen samtidig pligt til aktivt at søge rettighederne nyttiggjort.

Erhvervsmæssig nyttiggørelse

§ 12. Hvis retten til en opfindelse overdraget til institutionen efter § 8 udnyttes erhvervsmæssigt, er den arbejdstager, der har gjort opfindelsen, berettiget til et rimeligt vederlag fra institutionen.

Stk. 2. Hvis retten til en opfindelse efter aftale med institutionen udnyttes erhvervsmæssigt af den arbejdstager, der har gjort opfindelsen, er institutionen berettiget til et rimeligt vederlag.

Stk. 3. Institutionen fastsætter regler for beregning af vederlag efter stk. 1 og 2. Reglerne skal godkendes af forskningsministeren.

§ 13. Institutionen kan, hvor dette af en arbejdstager er begrundet med henvisning til særlige etiske forhold, acceptere, at en opfindelse

ikke skal gøres til genstand for erhvervsmæssig udnyttelse, herunder beskyttes ved indgivelse af ansøgning om patent eller brugsmodeleregistre- ring.

Stk. 2. § 11 gælder ikke, hvis der træffes afgørelse som nævnt i stk. 1.

§ 14. Har institutionen fået overdraget retten til en opfindelse efter § 8, kan tredjemand indgå aftale om udnyttelse af opfindelsen med institutionen.

Stk. 2. Har institutionen ikke fået overdraget retten til en opfindelse efter § 8, kan tredjemand indgå alle aftaler om udnyttelse af opfindelsen med vedkommende arbejdstager.

Institutionens udgifter og indtægter

§ 15. Institutionen kan afholde udgifter i forbindelse med overdragelse og beskyttelse af retten til opfindelser, der er overdraget til institutionen efter § 8.

Stk. 2. Institutionen kan afholde udgifter i forbindelse med overdragelse og beskyttelse af retten til opfindelser, der er omfattet af § 2, men overdraget til institutionen efter de i § 11 angivne frister.

§ 16. Rektor, direktionen eller sygehusejeren anvender indtægterne fra overdragelse af rettigheder til opfindelser til aktiviteter inden for institutionens formål.

Stk. 2. Institutionen kan oppebære indtægter i form af udbytte ved at overdrage sin ret efter § 14, stk. 1, til et aktieselskab mod betaling i form af aktier i det pågældende selskab. Tilsvarende kan institutionen acceptere at modtage et vederlag efter § 12, stk. 2, i form af aktier i et aktieselskab. Institutionen må ikke herved opnå en sådan forbindelse til selskabet, som et moderselskab har til et datterselskab efter aktieselskabsloven.

Forældelse

§ 17. Krav på vederlag efter § 12 forældes efter 5 år. Lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer finder tilsvarende anvendelse, når arbejdstager har modtaget institutionens afgørelse efter § 11, stk. 4.

Beslutningskompetence

§ 18. Institutionens afgørelser efter denne lov træffes på universiteterne af rektor, på sektor-

forskningsinstitutioner af direktionen og på de offentlige sygehuse af sygehusejeren. Rektors, direktionens henholdsvis sygehusejerens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Ikrafttræden m.v.

§ 19. Loven træder i kraft den 1. juli 1999.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på opfindelser, der er gjort efter den 1. januar 2000. Opfin-

delse, som arbejdstageren ikke har gjort institutionen bekendt med inden den 1. januar 2000, anses for gjort efter dette tidspunkt.

Stk. 3. Institutionen og arbejdstageren skal respektere modstående rettigheder erhvervet ved overdragelse inden den 1. juli 1999.

§ 20. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

HENNING GROVE

/ Grete Schødts